

Huiskraai

Corvus splendens

Laatste update: 10-10-2022

De huiskraai heeft een donkergrijs tot zwart verenkleed, met een grijze kraag over de kop, hals en borst. De vogel heeft een tamelijk lange en stevige snavel en een steil voorhoofd. De geslachten zijn gelijk en seizoensvariatie ontbreekt.

De huiskraai is iets groter dan de kauw (*Corvus monedula*) en iets kleiner dan de zwarte kraai (*Corvus corone*). De kauw heeft verder een witachtige iris en een korte snavel, terwijl de zwarte kraai een volledig zwart verenkleed heeft.

Foto: Wijnand van Buuren ([Nederlands Soortenregister](#))

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2022

De huiskraai heeft zich enige tijd succesvol gehandhaafd in Nederland, maar deze populatie is vanaf 2013 met succes bestreden. Deze soort kan zich echter in heel Europa vestigen. In een aantal landen (Frankrijk, Ierland, Polen, Spanje en Gibraltar) is een enkele huiskraai waargenomen. Dit heeft nergens geleid tot broeden.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

In gebieden waar grote aantallen huiskraaien voorkomen, ontstaat predatie van vogels en andere kleine dieren, evenals verjaging van vogels. De huiskraai is een sterke concurrent van andere urbane vogels om voedsel en nestgelegenheid. Huiskraaien vertonen dominant groepsgedrag.

De huiskraai is een echte cultuurvolger en komt niet voor in natuurgebieden.

Effect op ecosystemendiensten

Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

Huiskraaien zorgen bij grote aantallen voor veel overlast. In landen buiten Europa, waar de vogel zich al eerder heeft gevestigd, wordt als overlast genoemd: geluidsoverlast, overlast door uitwerpselen op geparkeerde auto's, in tuinen en op gebouwen, op stoelen en tafels op terrassen, het stelen van voedsel van borden en buffetten, verspreiden van afval, beschadiging van tv-

antennes en elektriciteitsdraden. De toeristische sector ondervindt schade door grote aantallen huiskraaien, omdat ze voedsel van borden stelen en terrassen verontreinigen.

Tijdens de broedtijd kunnen de vogels agressief gedrag vertonen en mensen aanvallen. Er zijn in het buitenland meerdere gevallen bekend van economische schade, met name aan gewassen zoals jonge maïskolven en zacht fruit. Er zijn voorbeelden van huiskraaien die in niet-afgeschermd pluimveehouderijen eieren, kuikens en volwassen vogels pakte. Er zijn ook voorbeelden van pasgeboren kalveren, schapen en geiten die werden gedood, en van vis die werd weggenomen uit viskwekerijen.

Over het effect op de volksgezondheid is onvoldoende bekend. Er zijn aanwijzingen dat via uitwerpselen van de huiskraai verschillende ziekten kunnen worden overgedragen.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van de huiskraai op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2022

Er is geen broedpopulatie meer. De populatie huiskraaien in Hoek van Holland is succesvol bestreden.

Effecten

Het verwachte effect van de huiskraai in Nederland is zoals beschreven bij het effect in Europa. Door het dominante groepsgedrag kunnen in Nederland kauwen, eksters en mogelijk ook zwarte kraaien en meeuwen worden weggeconcurrerd.

De uitbreiding van de soort wordt vrijwel nergens geremd door concurrerende soorten, gezien het feit dat hij in de meeste nieuwe gebieden is uitgegroeid tot een plaagsoort.

3. Wet- en regelgeving

De huiskraai staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheersen dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

4. Wat te doen?

Bij een eerste waarneming van een soort die op de Unielijst staat is een snelle uitroeiing van cruciaal belang en dit geldt in het bijzonder voor de huiskraai omdat er tot op heden geen gevestigde populaties in de EU aanwezig zijn. Mogelijke introducties blijven waarschijnlijk beperkt tot één of twee individuen maar er kunnen ook niet-waargenomen exemplaren aanwezig zijn. Aanbevolen wordt om de omvang van de populatie door deskundigen te laten vaststellen.

Op basis van de bevindingen moet de uitroeiing zo snel mogelijk worden gestart. Mogelijke methoden staan in dit [rapport](#).

De huiskraai kan net als andere vogels drager zijn van ziekteverwerkers die voor de mens schadelijk zijn. Vermijd direct en indirect contact met deze vogels en hun uitwerpselen.

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen.

Meldingen van de huiskraai in de natuur kunnen worden doorgegeven via waarneming.nl.

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

De huiskraai komt oorspronkelijk uit het zuiden van Azië.

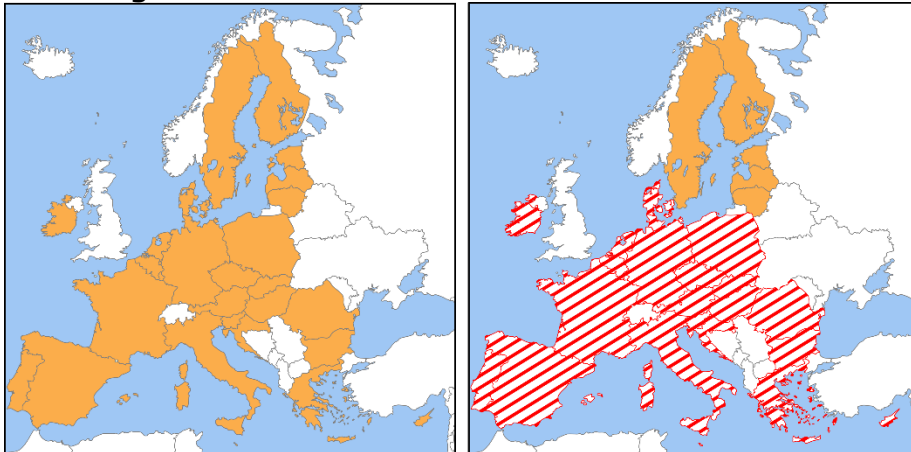
Habitat

Stedelijke omgeving met hoge bomen.

Introductieroute Europa

De meest waarschijnlijke introductieroute is het meeliften met zeeschepen.

Aanwezigheid in de EU

Links: Gevestigd in de EU in 2022 (geen vestiging), rechts: mogelijke vestiging in de EU (rood gearceerde landen). In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven. Bronnen: [van Kleunen, 2018](#) en [CABI 2022, *Corvus splendens*](#).

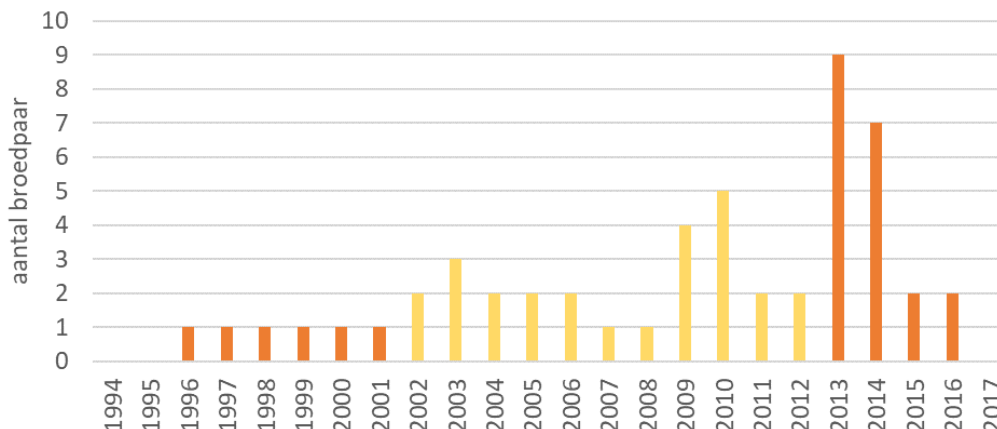
Introductieroute Nederland

De huiskraai is waarschijnlijk meegelift met een schip uit Egypte.

Aanwezigheid in Nederland

Stand van zaken in 2018: er bevond zich één populatie huiskraaien gevestigd in Hoek van Holland. Deze populatie is vanaf 2013 bestreden. De soort was eind 2015 zo goed als uitgeroeid. Er zijn sinds 2017 en later geen waarnemingen die wijzen op een broedterritorium.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 1994

Aantalsontwikkeling broedpopulatie huiskraai in Nederland. De lichter gekleurde staven geven een minimaal aantal broedparen weer. Bron: Sovon.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

Het Nederlandse klimaat, de leefomgeving en het voedsel (de huiskraai eet afval) is geschikt voor de huiskraai. Hij verblijft graag in een urbane omgeving. De huiskraai heeft zich sinds 1996 gevestigd in Nederland. Het aantal vogels is gestaag toegenomen. In meerdere landen waar de huiskraai zich heeft gevestigd, zijn hoge groeisnelheden vastgesteld. De verwachting was dat als de populatie in Nederland zou blijven groeien, het vestigingsgebied steeds groter zou worden. Inmiddels is de populatie succesvol bestreden. De huiskraai vertoont een grote ecologische flexibiliteit en is in sterke mate gebonden aan menselijke aanwezigheid. Er zijn geen populaties bekend die onafhankelijk van de mens bestaan.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

[Nederlandse risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- CABI, 2022. [Corvus splendens](#). In: Invasive Species Compendium. Wallingford, UK: CAB International. Bezocht op 10-10-2022.
- [Dutchavifauna.nl](#) Huiskraai. Bezocht op 13-9-2022.
- Kleunen van A, 2018. [Is het doek gevallen voor de huiskraai in Nederland?](#) Kijk op exoten, nr. 23.
- Meier GG, 2019. [Information on measures and related costs in relation to species included on the Union list: Corvus splendens](#). Technical note prepared by IUCN for the European Commission.
- Nederlands Soortenregister. [Huiskraai](#). Bezocht op 13-9-2022.